

ЗОРНИЦА.

ЕВАНГЕЛСКО
ПЕРИОДИЧЕСКО
СПИСАНІЕ.

ГОД. 6.

ЦАРИГРАДЪ, МАЙ 1870.

БРОЙ 5.

ЗЕМЕДѢЛЬЧЕСКИЙ ЖИВОТЬ.

Кой животъ е по весель, по чисто-нравенъ, и по независенъ отъ животъ-тъ на земеделецъ-тъ? Кое заплата е по полезно отъ това чръзъ което се произ-вожда храна-та която е потребна за о-пазване-то на животъ-тъ? Кое художе-ство е най необходимо пуждно на обще-ството? Не е ли това което ни дава хлѣбъ?

Богатство-то на всяко цар-ство въ земь-тъ е. Не въ рждници-тъ му, но въ нивя-та му. Мишницъ-тъ на всякой народъ сж земеделчески-тъ му класове, и степень-тъ на просвѣщеніе-то на всякой на-родъ познава ся отъ състо-яніе-то на земеделци-тъ. Въ единъ народъ дѣто щомъ ся научи единъ земеделецъ да чете и да пише, и той на-пуца това благородно зани-маніе (земеделе-то) оста-ва бащини-тъ си нивя и при-бѣгва въ градъ-тъ да стане гражданинъ, съ идеѣ-тъ че на человекъ който знае да чете и да пише не подобана да кара волове и да слѣдва земеделе-то, тойзи народъ нѣма никога да постигне да ся прибори между просвѣт-ни-тъ народы.

Но гдѣто виждамы земе-делецъ-тъ, ако и да е не снабденъ съ нѣкои высоки науки, поне знае да чете и да пише, чете вѣстници-тъ, има нѣкое понятіе отъ що ся

върши, въ свѣтъ-тъ, размышлява и раз-сажда за себе си: тамъ е другъ животъ и другъ народъ. Такъзи единъ земе-делецъ като спечели малко пары съ тру-дъ-тъ си не ги заравя въ земь-тъ, но гледа какъ може съ тѣхъ да прави до-мочадіе-то си по спокойни, да разшири и украси работъ-тъ си и да бжде по-

лезенъ на съсъды-тъ си и на народъ-тъ си. Не купува той винопродавничъ (механе) съ пары-тъ си за да направи зараза и вѣчнъ пагубъ на себе си и на други-тъ чрѣзъ продаваніе-то на лъжн-тъ, крамолы-тъ, болести-тъ, раны-тъ и разбіени-тъ главы които кычувають и извиратъ готови изъ прѣварителный-тъ казанъ. Той ся не възползува отъ пары-тъ си и отъ знаніе-то си да сѣди въ кѣщи и да пуши чибукъ-тъ си и да на-кара по прости-тъ да му работятъ бесплатно (*бадхавъ*), но ся труди и съ думы-тъ си, съ примѣръ-тъ си и съ пары-тъ си за тѣхно-то образованіе.

Той гледа да поправи и поразшири кѣщъ-тъ си, за да не спятъ дѣца-та му доду на земь-тъ и да боледуватъ отъ трѣскъ-тъ, и ся старае да направи домъ-тъ си толкозь спокоенъ и добръ устроенъ шото дѣца-та му като порасну-вать ше ся привличатъ къмъ бащиный тѣ домъ като най пріятно-то мѣсто. Той гледа да има добри плевници и обори (ахъри) за добытъци-тъ си. Коля-та му сѣ най добры-тъ; волове-тъ му, коніе-тъ му, овци-тъ, свиніе-тъ, даже и ко-кошки-тъ му сѣ отъ най избраний-тъ родъ.

Въ дѣждовно врѣме когато вѣтъ ся не работи виждамы го не въ дюкень-тъ но въ дворъ-тъ си подъ единъ покровъ нарочно направенъ за това дѣто има огнище, духало, накованя, чукове, тріони и пр. и той работи тамъ съ сынове-тъ си или съ наемници-тъ си работници да по-прави нѣщо ступено, или да нагласи на-кыжъ за вършѣніе, или да направи нѣ-какви *долгъ* или друго потрѣбно нѣщо за кѣщъ-тъ си или за по свроясы-тъ и по прости-тъ си съсъды.

Вѣчеръ-тъ ако му дойдете на гостѣ ше намѣрите домочадіе-то му събрано око-ло кавдило-то; найка-та ше дрѣхъ или плѣте чорапи или прѣде, така и дѣще-ри-тъ ся занимаватъ съ нѣкое полезно занимаіе, и баща-та, или единъ отъ сы-нове-тъ или пакъ една дѣщеря прочита съ гласъ отъ най новый-тъ вѣстникъ или отъ нѣкоіжъ правоучителнъ и полезнъ книгъ. Ако вечерѣте съ тѣхъ може да ви не даватъ много отъ тѣзи сладки и искусственно съставени ястія които ся слагатъ прѣдъ милионеры-тъ които като не работятъ съ тѣло-то трѣбва имъ нѣ-

що да погадалька небце-то имъ и под-буди охотъ, но ако сте *гладни*, ше на-мѣрите таквызи здравы, и вкусны яденія отъ които и царъ-тъ не бы ся отвѣржалъ.

Читателю! искашь ли това да бѣде и портретъ-тъ на Българинъ-тъ земледѣ-лецъ? Прочети що писахмы въ първый-тъ и второй-тъ брой отъ Зорницъ-тъ относительно на тойзи прѣдметъ. Улови тойзи планъ който тамъ прѣдложимы или другъ по добръ планъ ако можешъ да го намѣришь. Не дѣй мысли че отъ сегашны-тъ селяни не ставатъ таквызи земледѣлци. Добръ материалъ има довол-но и въ сегашны-тъ земледѣлци но *суро-ровъ* е и иска обработваніе. Подъ тозь калпакъ що носи селянинъ-тъ има глава не толкозь дебелъ колкото нѣкои си мы-слятъ. Подъ този кожухъ бие едно сър-дце което усѣща и обыча право-то и полезно-то когато му ся то открыва. Не дѣй прѣзира опынци-тъ (царвулы-тъ) му. Улови го като братъ за рѣкъ-тъ му у-якченъ-тъ и задебелѣлъ-тъ отъ чест-ный-тъ му трудъ, и потруди ся да го поучавашъ и да го просвѣтишь, и бѣди увѣренъ че споредъ както ся възвы-си и ся просвѣти той така ше ся въз-выси и ше ся просвѣти всичкый-тъ Бл-гарскый народъ.

ПЪТЕШЕСТВІЕ ВЪТРЕ ВЪ КѢЩИ.

Отдѣленіе Второ.

(Послѣдованіе отъ брой 4-ий)

Дребна-та повородена животинка най наирѣдъ останува за малко врѣме без-движна въ топлы-тъ слѣпечны зары; по-мѣтъ тя опытва крыла-та си. Широкий-тъ свѣтъ ся простира прѣдъ неѣж и тя трѣ-гва на едно открывателно пѣтешествіе за да открыва и да ся научи новы нѣща чрѣзъ помощь-тъ не само на очи-тъ си но още и съ *осязателкы-тъ* си (*). Тѣзи тѣмки осязателны орудія които о-краиваватъ глѣвъ-тъ ѣ, несумнѣно да-дени ѣ сѣ отъ Създателя за да прѣйма чрѣзъ тѣхъ усѣщаніе-то на обонаніе-то и на слышаніе-то. Знаемъ че муха-та мирини и слуша, но ухо нѣма и носъ нѣма освѣтъ тѣзи осязателкы.

Наша-та муха слѣдува пѣтешествіе-

*) За тѣмки-тъ рогове на насѣхоми-тъ, *антене* ги иыкватъ Европейцы-тъ, не знаежъ другъ по спосо-бна дува Българскъ отъ *осязателкы*, понеже чрѣзъ тѣхъ осязаватъ, и гърсатъ храни-та си.

то си, тя влѣзва въ къщѣ-тъ и тамъ на-
мѣрва голѣмо множество сродници, но
невъзможно е за нея да узнае до кой
степенъ сродство сѣ тѣ защото нито е-
дна отъ тѣхъ не е познала ни бащѣ си
нито майкѣ си.

Единъ ученъ природоиспитателъ е ка-
залъ че всичко-то множество мухи кои
то при свършване-то на лѣто-то изпъл-
няватъ къщѣ-та и ахъры-тъ, може да
сѣ произлѣзли отъ една или двѣ само
мухи. Защото, казалъ той, трѣба само
единъ мѣсець врѣме за една ларва или
млада муха да дойде въ състояние сама
да сноси яйца. Да речемъ сега че къмъ
край-тъ на мѣсеца Априлія една муха
е снесла 80 яйца (по нѣкога сноси и
повече) до Юлія отъ тѣзи 80 яйца ста-
ватъ 80 свършенни ларви; каго сѣ смѣ-
татъ половина-та мѣжско и половина-та
женско до мѣсеца Септемврія ще стигнатъ
до число-то на два милиона мухи, и ако сѣ
продължи хубаво-то врѣме още единъ
мѣсець, смѣтка-та става до осемъ милі-
она. Така отъ една мухѣ бы сѣ поро-
дили доволно за да покриватъ като сѣ
черни облакъ всичко въ къщѣ-тъ ако
нѣмаше врагове както онѣзи които опи-
сахмы.

Тази е единичка-та муха която е избѣг-
нала отъ тѣзи врагове и отъ зимѣ-тъ. Да
туримъ прѣдъ нея на трѣпезкѣ малко
захаръ. Тя скоро ѣ заблѣзва и прибли-
жава, та намокрюва захаръ-тъ сѣ толум-
бѣ-тъ си и като сѣ стовпява малко тя
захваща да сучи. Тази нейна толумба е
едно много любопытно нѣщо. Отвара сѣ
или распуща сѣ като гъбѣ; по срѣдѣ-
тъ е като прищита и има рѣбѣ, а на
долний-тъ край има двѣ малки стебла
исправени които сѣ выкатъ *палки*, малки
спомогателны орѣдія на вкусаніе и на
осизаніе. Муха-та не може отъ друго
да сѣ храни освѣнъ отъ жидкаво-то или
мокро-то.

Учени-тъ най много гледатъ крыла-та
на мухи-тъ защото споредъ тѣхъ сѣ по-
знаватъ най лесно различни-тъ видове
мухи отъ които има най малко тридесетъ
хмлады различни. Особно заблѣзватъ въ
простѣ-тъ показиѣ мухѣ тѣкы-тъ жи-
лы, които кръстосватъ напрѣки и сѣ въз-
вращатъ сѣ остръ ъгълъ за да сѣ сли-
ватъ на крайтъ на крыло-то.

Наша-та муха като сѣ наяде, прави

сега *тоалетты* си; дига космати-тъ си
играчки и помета или очиста сѣ тѣхъ кры-
ла-та си за да не остане нито най-мал-
ко-то прашецъ. Крыла-та които на голо-
то око (г. е. безъ микроскопъ като ты
гледа нѣкой) сѣ прозрачни и гладки, но
и тѣ сѣ покриты сѣ единъ тѣкѣ перу-
щиѣ.

Долѣ гледамы различны-тъ, шарове на
малкѣ-тъ си пріятелкѣ, жыточернѣ-тъ
и главлѣ, гърбѣ-тъ и сѣ черны и сины
прѣчки, тя отива по трѣпезѣ тѣ та сѣ
покачва на стѣкленѣ-тъ ми чашѣ сѣ сѣ-
щѣ-тъ лесниѣ сѣ който ходи на рав-
нѣ-тъ трѣпезѣ. Това какъ става? Ми-
кроскопъ-тъ ще ни тѣкува тѣзи тай-
нѣ, ако сѣ него испытамы позѣ-тъ на
тѣзи животинкѣ. Колкото е неприятно
намъ да видимъ една мухѣ да плава въ
мѣко-то ни или въ сунѣ-тъ ни, или да
сѣ разхожда по носѣ-тъ ни, толкози прі-
ятно ни става като испытамы кракъ-тъ и
подѣ микроскопъ-тъ. Край-тъ на ногъ-
тъ има двѣ нокты кривы които и пома-
гатъ да сѣ закрѣпи до тѣла-та връхъ ко-
ито ходи и подѣ тѣзи нокты има двѣ не-
кы кожи които издаватъ една лѣплива
житкость и които чрѣзъ изваждане-то
на въздухъ-тъ отъ долу и тежинѣ-тъ
на въздухъ-тъ отъ горѣ, сѣ заѣпватъ
за какво да е нѣщо, сѣщо като рогове-
тъ или чашкы-тъ които сѣ употрѣбаватъ
за кръвопущаніе-то. Така муха-та ходи
сѣ главлѣ на долу и крака-та до таванъ-
тъ безъ страхъ и безъ опасность.

Възможно было за насъ да стоимъ мно-
го врѣме до каго изгледамы всичко кое-
то е любопытно и поучително въ малкѣ-
тъ ни мухѣ. Ако гледамы чудесно-то
внѣрѣшно устройство на тѣло-то и, обы-
калнѣ-то на кръвъ-тъ и, която е водна
и безъ краскѣ; рыбицы-тъ и и перви-тъ
и, начинѣ-тъ на дыханіе-то и, щото тази
ничтожна муха ни става като едно чудо
и много пѣти по-свършенна отъ всич-
кы-тъ най-удивителны дѣла человеческы.

Мухы тѣ когато ставатъ много не сѣ
за търпяваніе; но до единъ степенъ тър-
пяватъ сѣ, и тази наша осамотена муха
може да стане като играчка за дѣца-та
или може да залѣва и да утѣшава ^и за
дипенный-тъ запрепъ въ тѣснѣ-тъ ^{дѣла-та}
станкѣ въ тъмницѣ-тъ. ^{и воіко-}

(Следѣ снагѣ-

СЛОВА ЗА ДЪЦА-ТА.

Слово второ.

(Продължение отъ брой четвъртый.)

*Второ-то нѣщо което придобива-
ма когато прѣтърпяваме искушеніе е
СТОЙНОСТЪ.*

Това е за насъ едно благословеніе. Знаеме че когато ся опитаго едно нѣщо че по-много струва това нѣщо или по-голямъ цѣнѣ има отъ неопытано-то. Ето два бастуна; единъ-тъ е много украсенъ съ златна топка отъ горѣ; дърво-то е чисто и свѣтло. Тойзи бастунъ, ученици-тъ ми дадохъ ми го за си мѣтъ, и азъ за това много го уцѣвявамъ. Но не съмъ го опиталъ още. Ако бы ми нападнѣло нѣкое люто куче и трѣбаше добръ да го ударѣхъ, незнамъ да ли бы ся прѣчувилъ бастунъ-тъ ми или не. Страхъ ми бы было да ся увѣрихъ на него. Но имамъ другъ единъ бастунъ. Съсѣмъ простъ ся види но *опиталъ съмъ го* и облѣгамъ ся на него безъ страхъ. Единъжъ като цѣтувахъ съ кола тойзи бастунъ паднѣ отъ рѣкѣ-тъ ми и ся закачи въ тѣркало-то на кола-та. Рѣкохъ въ себе си «Свърши ся бастунъ-тъ ми; безъ друго ще бѣде счупенъ на парчета». Спрѣхъ кола-та, та скочихъ долу и прибрахъ бастунъ-тъ си. Нищо не бѣ му станѣло. Щомъ го откачихъ отъ тѣркало-то което бѣ го пригнѣжло и прикривило, отпусихъ ся право както напѣдѣлъ. Наистинѣ *по-добръ* бѣше отъ колкото напѣдѣлъ; защото *опитанъ* бѣше. И сега ако щѣхъ да избѣрѣ бастунъ съ който да ся бранихъ отъ нѣкое зло куче, щѣхъ да земѣ тойзи простый-тъ но опитанъ бастунъ. Ако невахъ за *салтанатъ* бастунъ, щѣхъ да земѣ хубавый-тъ съ съ златнѣ-тъ дръвкѣ.

Когато събиратъ войни за бой, най-напѣдѣ зематъ тѣзи които съ *видѣли огнь*, което ще каже онѣзи които съ стояли на испытъ на военно-то поле срѣщу топовѣ-тъ и пушкѣ-тъ: Таквызи струватъ повече, иматъ повече стойностъ защото съ *опитани*.

Прѣвѣходенъ единъ примѣръ отъ полж-тъ и новж-тъ стойностъ, която ся добыва чрѣзъ испити, вижда ся въ уи-ваніе-то на цѣнѣ-тъ което става въ искусство просто желѣзо ся прѣтваря на слагатъ (челикъ.) Да земѣхъ, да речемъ драма просто желѣзо. Струва, ка-

жи, двадесетъ пары. Сега нека ся направи това желѣзо на челикъ. Турятъ го въ много силенъ огнь и послѣ го чукагъ съ голѣмы чукове. Каквото съ огнь-тъ и чукове-тъ за желѣзо, таквозъ бива искушеніе-то и испитъ-тъ за насъ. Свято-то Писаніе сравнява тѣзи испити съ *горнило* въ което ся прѣтопяваме. Добро е за желѣзо-то да ся тури въ огнь-тъ, и да ся чука съ чукове-тъ, защото чрѣзъ това ся прѣтваря на челикъ и цѣна-та му става по-голямъ. И намъ е добро както прѣтърпяваме испити, защото ставамъ по-добри. Умножава ся *стойността* ни. Десетъ драма желѣзо като ся обѣрне на чистъ челикъ струва отъ злато повече, защото отъ него може да ся направятъ три хмылды пружина (земберци) за часовници, които ся даватъ по четиридесетъ гроша, и цѣна-та така ся повачува отъ двадесетъ пары до 120,000 грошове. Умножава ся стойностъ-та чрѣзъ тѣзи испити и това обработваніе 240,000 пѣти. Така и съ насъ; испити-тъ ако и да съ тежки, пакъ сла-дствіа-та имъ съ блаженіи защото чрѣзъ тѣхъ добывамъ новжъ стойностъ.

Трете-то нѣщо което спечелваме чрѣзъ испити е *почестъ*.

Богъ е свързалъ нѣкои нѣща толкозъ здраво наедно щото никакъ ся нераздѣляватъ. Ако стоимъ дѣто грѣе слѣнце-то, тѣло-то на ще прави сѣнѣ на земѣ-тъ. Ако туримъ пѣреть-тъ си на огнь-тъ ще пари. Богъ е свързалъ тѣзи наедно. Така и Богъ е свързалъ почестъ съ противостояніе на искушеніе-то, и срамотъ и безчестіе съ противно-то и тѣзи нѣща никой неможе да ги раздѣли. На това ще ви дамъ само единъ примѣръ отъ животъ-тъ на едно добро момче.

Въ едно селско училище въ Англіѣ имало едно врѣме двама ученика на които имена-та были Хартли и Джемсонъ. Хартли былъ новъ ученикъ; баща му былъ почтенъ человекъ но не много богать. Събудено и благоуравно едно момче былъ тойзи Хартли. Други-тъ момчѣта были най-много отъ богаты родители. Единъ сутринъ нѣколкоина отъ тѣхъ като вървели на училище-то видѣли Хартли че излѣзълъ напѣдѣ имъ и каралъ единъ кравж до единъ ливадж шо имало малко нататѣкъ отъ училище-то. Хей! Чуешъ ли Хартли? выкали момчѣта-та,

иъзъ дивацы, покънили гости-тъ да сѣднѣтъ, насѣдали иъкон и отъ туземцы-тъ. И туземцы-тъ по обычай-тъ на вси-кытъ дивацы начнѣли да заглибать прѣсты-тъ си въ паницы-тъ и да зематъ що ниъ харесвало; а видѣло имъ ся много странно, като видѣли бѣмы-тъ свои гости да изваждатъ изъ поисы-тъ си дрѣвены лъжцы и да ядѣтъ съ тѣхъ.

Слѣдъ обѣдъ-тъ единый-тъ отъ пѣтеходцы-тъ показалъ часовникъ-тъ си на едного отъ начаницы-тъ, койго щомъ го чулъ че бие тикъ, тикъ, тикъ, и видѣлъ показатель-тъ на минуты-тъ че ся движи, не смѣялъ да го похване и доста ся устразилъ отъ онова бездушно пѣщо.

Въ едно отъ много-то си отиванія при царь-тъ, пѣтеходцы-тъ намѣрили царь-тъ сѣднѣлъ на възглавицы и обыкомъ отъ жены-тъ си. Злощастны-тъ онѣзи сѣзданія, стояли полуголы задъ царь-тъ и гледали странно-тъ съ почудваніе и удивленіе: напоследѣкъ по млада-та отъ тѣхъ дерзнула да приближи при единый-тъ и съ край-тъ на прѣстъ-тъ си да досегне рѣкъ-тъ му, може бы да види да ли е кожа-та му вансана; но като ся увирила че бѣла-та краска была естествена, оттеглила рѣкъ-тъ си и ся изназадмила на диръ расстреперана, щото направила други-тъ да ся изсмѣють съ высокъ гласъ: за туй Пегово Величество ся огорчилъ много.

Много малцина знаѣтъ, или можѣтъ да си въобразятъ колко дивн и варвари сѣднѣли отъ племена-та въ Африкѣ, но Христианинъ-тъ священнопроповѣдникъ често ся намира да отиде въ таквызъ и съ тѣхъ да живѣе.

Освѣтъ други-тъ добрины, които тѣзи благочестиви раби Христови жертвуватъ, като з. п. отечество, родинны, приятели, просвѣщеніе, почивны, понуждени сѣ да ся трудятъ за да научатъ онѣзи дивн на Христианство, да научатъ языкъ-тъ имъ и не редко и да го образуватъ, за да ся прѣведе на него Свято-то Писаніе; да надвѣють на вси-кы-тъ прѣдубѣждения противъ тѣхъ и противъ посланичество-то имъ; да придобѣють любовь-тъ имъ; да търпятъ невѣжество-то ниъ, и съ търпѣніе и постоянны старанія да ги доведѣтъ въ познаніе Бо-

же и въ познаніе на Сына Му Исуса Христа.

Любовь-та имъ къму Исуса Христа е причина-та която ги прави да подлагатъ себе си на толкозъ жертвы и толкозъ трудове. Колко признателни трѣбва да смы ниъ че живѣемъ въ Христианскѣ земѣхъ, дѣто можемъ да имамы Евангеліе-то Христово и да ся наслаждаваме въ приснозелены-тъ ливады на неговы-тъ ученія и истины.

ДОМАШНЫ РЕЦЕТИ.

Опъзваніе-то на нозѣ-тъ. Много чело-вѣци сѣ немарливи къто прилично-то опъзваніе на нозѣ-тъ. Най-голъмы-тъ пороси отъ всичкото тѣло ся намѣрватъ въ плѣсны-тъ (табани-тъ) на нозѣ-тъ, и прѣзъ тѣхъ става едно непрѣстанио испареніе което исхвърля нечистотѣ-тъ отъ тѣло-то. Чорани-тъ ако ся носятъ много врѣме безъ промѣняваніе и безъ да ся миятъ нозѣ-тъ, напълнуватъ ся отъ тѣхъ гнусотѣ, и не само че става много отвратително поради лошѣ-тъ миризмѣ, но, и което е по-зло, тази гнусота ся попила прѣзъ тѣзи дупкы въ кожѣ-тъ на нозѣ-тъ и ся зема пакъ въ кръвъ-тъ и ся распраца прѣзъ всичкото тѣло на чело-вѣка, и така става причина на много лоши слѣдствія за здравіе-то и за спокойствіе-то ни. За спокойствіе-то на други-тъ, трѣба нозѣ-тъ ни често да ся миятъ и чорани-тъ често да ся промѣняватъ.

Опытаніе-то на лица-та. За да опътате яйца да ли сѣ прѣсны, Турѣте ги въ водѣ. Ако сѣ добры непрѣвѣнно ще стоятъ въ водѣ-тъ съ дебело-то на горѣ и тънко-то на долу.

МАТИМАТИЧЕСКЫ ВЪПРОСИ.

2. Единъ чело-вѣкъ има за продавъ два коня и едно сѣдло. Сѣдло-то по причинѣ на иъкон златны украшения има сѣжмъ иъж и струва петдесетъ ливры. Това сѣдло ако ся тури на първый-тъ конь, то цѣна-та за конь-тъ и сѣдло-то бива два ката колкото цѣна-та на второй-тъ конь. Но ако ся тури сѣдло-то на второй-тъ конь тогава за конь-тъ и сѣдло-то цѣна-та е три ката отъ колкото цѣна-та на първый-тъ конь. Пыта ся за цѣны-тъ на два-та коня.

3. Рыба ся е уловила, на койѣта глава-та тегила 15 омы, опашка-та ѣ тегила колкото глава-та и една шеста часть отъ снагѣ-

тж ѝ, а снага-та тегижла козето гива-та и онашка-та наедно. Пыта си, колко окы е тегижла цѣла-та рыба?

(Горы-тѣ два въпроса твърдѣ лесно ся рѣшаватъ чрѣзъ Алгебрѣ, но давами гы тука за рѣшаване чрѣзъ Аритметически правила, и така гы прѣпорачавамы на млади-тѣ си прѣтели; които обычатъ да ся упражняватъ въ тѣзи толкозъ полезна наукѣ.)

Затъмненіе. Когато земля-та влиза между слѣнце-то и лунѣ-тѣ, тогава луна-та ся затъмнива. Така и когато свѣтъ-тѣ влиза между Бога и христѣяны-тѣ, тогава свѣтлина-та на Божіе-то лице не свѣти вече на души-тѣ имѣ.

КНИГЫ. Книгы сѣ учителн тѣ копто ны поучаватъ безъ бой, безъ роптаніе, безъ гнѣвъ и безъ заплагы. Ако гы посѣщавашъ не спятъ, ако гы търсишъ не ся крѣятъ, ако сбѣрквашъ не тя глѣчатъ, ако си не вѣждъ не ти ся присмиватъ.

ЧИСТЪ ВОЗДУХЪ

Единъ Американецъ описва въздухъ-тѣ на Персіѣ че е толкозъ чистъ и свѣтелъ, щото планина-та Араратъ се види добръ въ растоянѣ 200 миль.

Той самъ извѣства че можатъ да види съ голо око луны-тѣ на Юпитера и на Сатурна. Тѣзи луны не ся виждатъ на друго мѣсто безъ телескопъ.

СТИХОТВОРЕНІЕ.

УЧИ СЯ БЪЛГАРСКИЙ НАРОДЪ!

1 Достигиждь днесъ честито врѣме
И зарадъ Българский народъ
Наукѣ свѣтлый даръ да земе;
Отъ всички най-избранъ имождь.

2 Съзъ рѣвноста вече ся стараждь
Успѣхи да подучатъ вси
За този даръ ся разговарждь
На вредъ по всички-тѣ страны,

3 Добръ, добръ, любезны чады;
На всички ревностъ да пляти
Съзъ радостъ днесъ на всякъ ся пада
На този изворъ да врѣни.

4 Да черпи тамъ добры свѣты,
Добъръ характеръ, сладкъ плодъ
Гдѣ всички тамъ сѣ днесъ прѣсти
Да просвѣщаватъ свой животъ.

5 Прѣбрасиждь има тамъ надѣждь
Свѣтлинъ е пътъ-тѣ въ тѣзъ странъ;

И свѣтлѣ има тамъ одѣждь,
И най-прѣтиждь-тѣ хранѣ.

6 По молѣ слушайте съ разумностъ
Прѣискренный свѣтъ да даждь,
За брѣзъ успѣхъ на чистѣ мждростъ
Азъ нуждно срѣдство казвамъ вамъ;

7 Желателъ-тѣ на всякъ мждростъ
Не ще успѣе тѣи добръ,
До кѣтъ не махне съ якъ дързостъ
Отъ себе всякъ порокъ и грѣхъ.

8 Вивни ты, брате прѣлюбезный,
Вѣзъ свой съставъ, и вѣждь ты тамъ
Че всички-тѣ ти даръ душевный
Не си можиль да вложиши самъ.

9 Творецъ-тѣ само имѣ всесильный
Е който всички прави самъ
Освѣтъ Създателъ-тѣ всемирный
Не има другъ строятелъ имѣ.

10 На Него само е възможно *)
Да просвѣщавѣ този даръ,
На никой другъ не е позволено.
Освѣтъ Той самъи Господаръ,

11 И тѣи ако ся нѣи протекли
На Неговыи Зѣковъ прѣсвятъ
И никакъ пътъ-тѣ Му недириждь
Въ прѣврѣменный-тѣ този свѣтъ;

12 Напрѣдно нашѣи трудъ ще ставѣ
За мждростъ и учене,
На всеу ще да търсимъ славъ
Напрѣдкъ въ просвѣщеніе.

13 Когато вѣрно ти послушашъ
На Милостивый Богъ гласъ-тѣ
Тогази само ще получиши
Наградъ и успѣхъ въ трудъ-тѣ.

14 На всякой ето срѣдство силно
Да земе славъ въ свой животъ
И то принася изобилно
Успѣхъ на всякъ единъ народъ.

Д. Х. Пѣ.

*) "Зашто безъ мене нищо не можете да сторите." Еван. Іоан. 15; 5.

*) Горы-тѣ сладкозвучны и събудителны стихове сѣ съчиненіе отъ одного отъ почтенны-тѣ наши настоятели, и на радо сердце гы извѣставѣи за ползъ-тѣ и за насърчваніе-то на негови-тѣ млади съотечественици. Ред. на 3.

Въ печатницѣ-тѣ на А. Минасіана у
Джамлѣ-ханъ.